Nesneye Dayalı Programlama

Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği

> Prof. Dr. Ümit Kocabıçak Prof. Dr. Cemil Öz

> > 7. HAFTA

6. Hafta İçeriği

- 1. Kalıtım (Inheretence)
- 2. Soyut sınıf (abstract class)
- 3. Sealed sinif(sealed class)
- 4. Çok biçimlilik (polymorphism)
- 5.

Kalıtım(inheritance), nesne yönelimli programlamanın temel özelliklerinden biridir ve en önemli olanıdır.

Kalıtım, mevcut olan sınıflardan veya temel sınıflardan, türetilmiş sınıf denilen yeni sınıflar oluşturma işlemidir.

Türetilmiş sınıf temel sınıfın tüm özelliklerini taşır ve üye fonksiyonlarını kullanır. Üstelik kendisine ait özellikler ve ilaveler katılabilir.

Temel sınıf ise çocuk sınıflardan etkilenmez.

Kalıtım, Nesne yönelimli programlamanın başlıca parçasıdır. En büyük avantajı ise kodun yeniden kullanılmasına izin vermesidir.

Bir sınıfı yazdıktan ve hatalardan arındırdıktan sonra, bu sınıfa dokunmadan kalıtım özelliği ile değişik durumlara cözüm olarak düzenlenebilir.

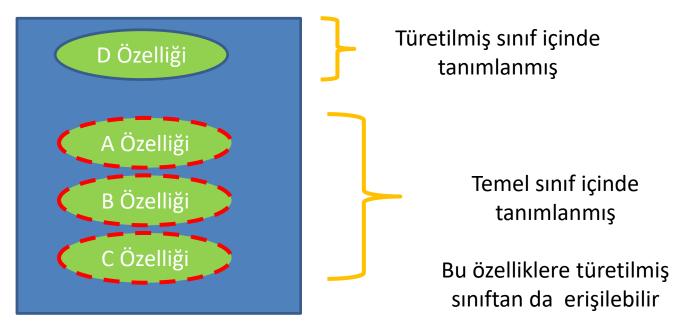
- Kalıtım var olan bir sınıftan yeni sınıflar türetme sağlar
- Var olan sınıf ebeveyn(parent), süper veya temel(base class) sınıf olarak isimlendirilir
- Türetilen sınıf çocuk(child) veya alt sınıf (Subclass) olarak isimlendirilir.
- Çocuk sınıf ebeveyn sınıfının özelliklerini miras alır.
  - Temel sınıftaki metotlar ve alanlar
- Çocuk sınıf ebeveyn sınıf metotları ve verileri üzerinde özel haklara sahiptir.
  - Public'de her kes gibi
  - Protected'da erişim sadece çocuk sınıfda
- Çocuk sınıflar kendi özel metodlar ve verilere sahip olabilirler

Temel Sınıf

Türetilinen sınıfı gösterir

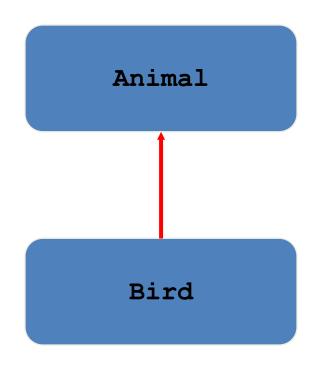
Türetilmiş sınıf

Kalıtım(inheretance) nendisliği Dr. Cemil Öz

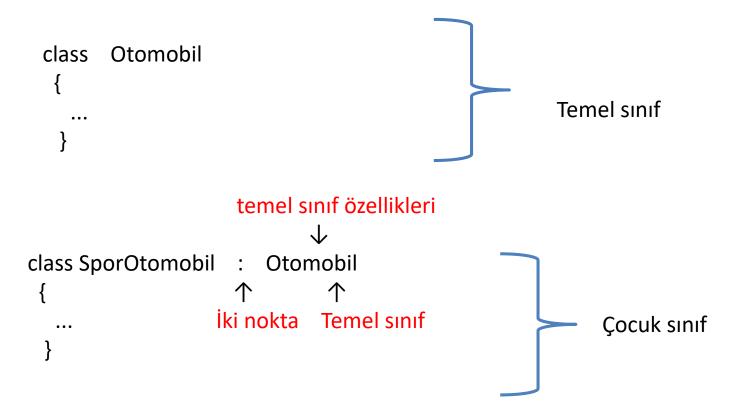
Inheritance

- Kalıtım ilişkisi genellikle sınıf diyagramında temel sınıfı işaret eden bir ok ile gösterilir.
- Kalıtım is-a ilişkisi
   oluşturmalıdır yani
   çocuk temel sınıfın daha
   spesifik sürümü
   olmalıdır.

Temel sınıf ve türetilmiş sınıf örnekleri

Temel sınıf	Türetilmiş sınıf
Ogrenci	MasterOgrenci LisansOgrenci PhdOgrenci
GeoNesne	Daire Ucgen Dikdortgen Kare
Personel	Memur OgretimUyesi Mudur
Bankahesabı	TasarrufHesabı MaasHesabı DovizHesabı

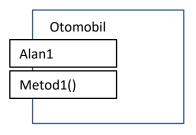
Burada SporOtomobil sınıfı, Otomobil sınıfından türetilmiştir.

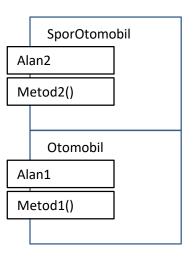
- Çocuk sınıf temel sınıfın metot ve verilerini miras alır. Ancak, erişim durumu bu üyelerin erişim belirteçlerine bağlıdır.
- Private olarak tanımlanan metotlar ve değişkenler çocuk sınıftan erişilemez.
  - Bununla birlikte temel sınıfın private üyeleri çocuk sınıfın bir parçasıdır.
- Public tanımlanan metot ve değişken üyeler erişilebilir. Fakat kapsülleme olayına zarar verebilir.
- Protected, kalıtım sorununu çözer.

```
temel sınıf -- Metod1: temel sınıf alanı
using System;
                                        temel sınıf -- Metod1: Türetilmiş sınıf alanı
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
                                        Türetilmiş sınıf -- Metod2: temel sınıf alanı
using System.Text;
                                        Türetilmis sınıf -- Metod2: Türetilmis sınıf alanı
namespace Kalitim
    class Otomobil
        // temel sinif
        public string alan1 = " temel sınıf alanı";
        public void Metod1(string deger)
            Console.WriteLine(" temel sınıf -- Metod1: {0}", deger);
    class SporOtomobil : Otomobil
        // Türetilmiş sınıf
        public string alan2 = "Türetilmiş sınıf alanı";
        public void Metod2(string deger)
            Console.WriteLine(" Türetilmiş sınıf -- Metod2: {0}", deger);
    class Program
        static void Main()
            SporOtomobil so = new SporOtomobil ();
            so.Metod1(so.alan1); // Temel sınıf alanı ile temel sınıf metodu
            so.Metod1(so.alan2); // Türemiş sınıf alanı ile temel sınıf metodu
            so.Metod2(so.alan1); // Türemiş sınıf metodu ile temel sınıf alanı
            so.Metod2(so.alan2); // Türemiş sınıf metodu ile türemiş sınıf alanı
            Console.ReadKey();
}
```

file:///C:/Users/cemiloz/Documents/Visual Studio 2015/Projec...

×

C# tekli kalıtımı destekler

Bir sınıf sadece bir temel sınıftan miras alır.

C++ çoklu kalıtımı destekler

Bir çocuk sınıf bir den fazla temel sınıftan miras alır

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace _01_kalitim
   public class anaSinif
        public anaSinif()
        Console.WriteLine("ana sınıf kurucusu");
        public void yaz()
            Console.WriteLine("Ben sınıftayım");
   public class ogulSinif:anaSinif
       public ogulSinif()
            Console.WriteLine("Ogul Kurucu");
    }
   class Program
        static void Main(string[] args)
            ogulSinif ogul = new ogulSinif();
            ogul.yaz();
            Console.ReadKey();
```

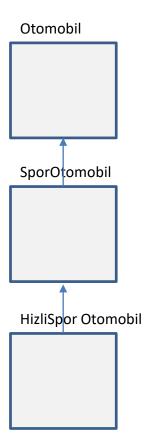
Object sınıfı haricindeki tüm sınıflar object sınıfından türetilmiştir.

```
class Otomobil : object {
}
```

Object sınıfından kapalı tanımlama

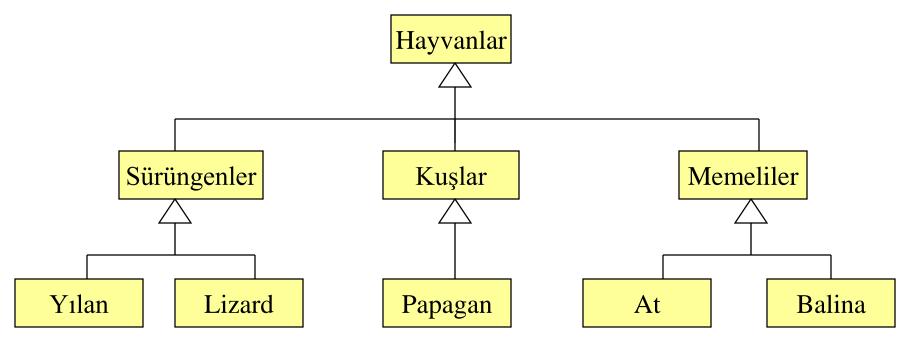
Object sınıfından açık tanımlama

```
class Otomobil
{
    ....
} class SporOtomobil : Otomobil
{
    ...
} class HizliSporOtomobil:SporOtomobil
{
    ...
}
```

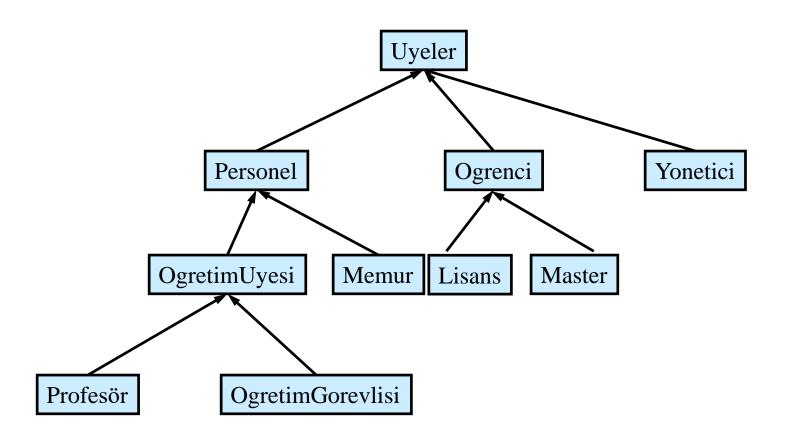

Class Hierarchies

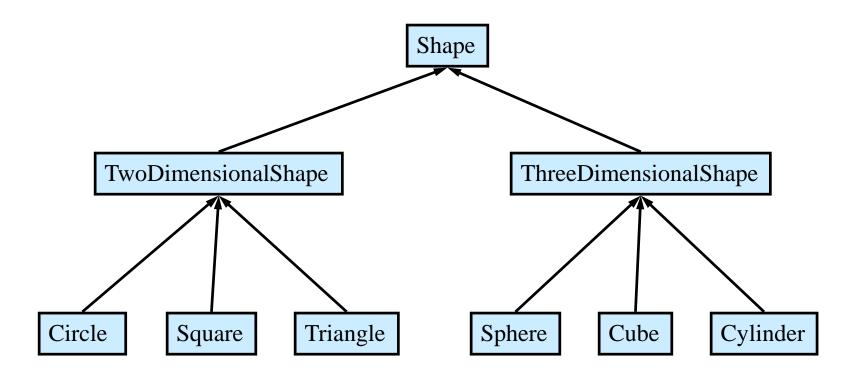
 Bir temel sınıfın çocuk sınıf bir başka çocuk sınıfın temel sınıfı olabilir.

Class Hierarchies

Class Hierarchies

Temel sınıfın üyelerini saklama

Temel sınıfın üyeleri otomatik olarak Türetilmiş sınıfın üyeleri haline gelir, bunları silmek mümkün değildir. Fakat bu üyeler gizlenebilir.

```
class Otomobil
  {
      // temel sınıf
      string alan1 ;
   }
   class SporOtomobil : Otomobil
   {
      // Türetilmiş sınıf
      // temel sınıf üyesi aynı isim kullanılarak gizlenir
      new string alan1 ;
   }
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Ling;
using System.Text;
namespace Kalitim
    using System;
    using System.Collections.Generic;
    using System.Linq;
                                                                                                                         X
                                                 file:///C:/Users/cemiloz/Documents/Visual Studio 2015/Projects/oper...
                                                                                                                  using System.Text;
                                                 Türetilmiş sınıf -- Metod1: Türetilmiş sınıf alanı
    namespace Kalitim
        class Otomobil
        {
            // temel sinif
            public string alan1 = " temel sınıf alanı";
            public void Metod1(string deger)
                Console.WriteLine(" temel sınıf -- Metod1: {0}", deger);
        class SporOtomobil : Otomobil
            // Türetilmiş sınıf
            new public string alan1 = "Türetilmiş sınıf alanı";
            new public void Metod1(string deger)
                Console.WriteLine(" Türetilmiş sınıf -- Metod1: {0}", deger);
        }
        class Program
            static void Main()
                SporOtomobil so = new SporOtomobil();
                so.Metod1(so.alan1); // maskelenmiş üyeleri kullanma
                Console.ReadKey();
```

Base erişim belirteci ile gizlenmiş temel sınıfın üyelerine erişim

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
namespace Kalitim
                                                   file:///C:/Users/cemiloz/Documents/Visual Studio 2015/Project...
                                                                                                                  ×
   using System;
   using System.Collections.Generic;
                                                  Türetilmiş sınıf -- alan1: Türetilmiş sınıf alanı
   using System.Ling;
                                                  maskelenmiş temel sınıf -- alan1: temel sınıf alanı
   using System.Text;
   namespace Kalitim
        class Otomobil
            // temel sinif
           public string alan1 = " temel sınıf alanı";
            public void Metod1(string deger)
               Console.WriteLine(" temel sınıf -- Metod1: {0}", deger);
        class SporOtomobil : Otomobil
            // Türetilmiş sınıf
           new public string alan1 = "Türetilmiş sınıf alanı";
           new public void Metod1(string deger)
               Console.WriteLine(" Türetilmiş sınıf -- alan1: {0}", alan1);
               Console.WriteLine(" maskelenmis temel sınıf -- alan1: {0}", base.alan1); //base erişim
        class Program
            static void Main()
               SporOtomobil so = new SporOtomobil();
               so.Metod1(so.alan1); // maskelenmiş üyeleri kullanma
               Console.ReadKey();
```

```
using System;
       using System.Collections.Generic;
       using System.Linq;
       using System.Text;
       namespace Kalitim
                                                                       file:///C:/Users/cemiloz/Documents/Visual Studio 2...
                                                                                                                              ×
           using System;
                                                                       Türetilmiş sınıf -- metod1:
           using System.Collections.Generic;
                                                                       temel sinif -- Metod1:
           using System.Linq;
           using System.Text;
           namespace Kalitim
               class Otomobil
                   // temel sinif
                   public void Metod1()
                       Console.WriteLine(" temel sınıf -- Metod1: ");
               class SporOtomobil : Otomobil
                   // Türetilmis sınıf
                   new public void Metod1()
                       Console.WriteLine(" Türetilmiş sınıf -- metod1: ");
               }
                   class Program
                       static void Main()
                            SporOtomobil so = new SporOtomobil();
                           // tip dönüşümü ile temel sınıf maskelenmiş elemanına erişim
                           Otomobil oto = (Otomobil)so; so.Metod1(); // maskelenmiş üyeleri kullanma, referans ile erişim
m
                           oto.Metod1();// temel sınıf maskelenmiş metoduna erişim
                           Console.ReadKey();
               }
            }
```

Temel sınıfın private üyelerine erişim

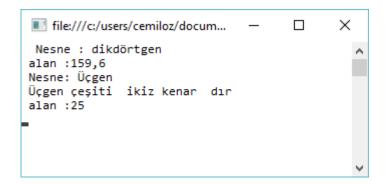
```
namespace kalitim1
    class Geo2D
         double en; // private üyeler
         double boy; // private üyeler
        public Double En
            get { return en; }
            set { en = value; }
        public double Boy
            get { return boy ; }
            set { boy = value; }
        public void Yazdir()
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
    }
    // Dikdortgen, Geo2D den türetilmiştir.
    class Dikdortgen : Geo2D
        public string Ad;
        // Dikdörtgen alanı
        public double Alan()
            return En * Boy ;
        // nesne adını yazdır
        public void AdYazdir()
            Console.WriteLine(" Nesne :" + Ad);
```

Temel sınıfın private üyelerine erişim

```
// Triangle is derived from TwoDShape.
    class Ucgen : Geo2D
    {
        public string Cesit; // Üçgen çeşitleri

        public double Alan()
        {
            return En * Boy / 2;
        }
        // Üçgenin çeşit bilgisini yazdır
        public void YazdirCesit()
        {
            Console.WriteLine(" Nesne: Üçgen ");
            Console.WriteLine(" Üçgen çeşiti " + Cesit +" dır");
        }
    }
}
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
{
    class Program
        static void Main(string[] args)
            Dikdortgen d1 = new Dikdortgen();
            Ucgen U1 = new Ucgen();
            d1.En = 10.5;
            d1.Boy = 15.2;
            d1.Ad = " dikdörtgen ";
            d1.AdYazdir();
            Console.WriteLine(" alan :" + d1.Alan());
            U1.En = 5;
            U1.Boy = 10;
            U1.Cesit = " ikiz kenar ";
            U1.YazdirCesit();
            Console.WriteLine(" alan :" + U1.Alan());
            Console.ReadKey();
    }
}
```


Virtual ve Override Methods

Türetilmiş sınıfın bir nesnesine temel sınıfın referansını kullanarak, eriştiğinizde, temel sınıfın üyelerine erişilebildiği görüldü

Virtual metotlar, türetilmiş sınıflardan temel sınıfın metotlarına erişimi sağlar.

Eğer aşağıdakiler sağlanır ise türetilmiş sınıftan temel sınıfın metotlarını, referans ile çağırma gerçekleştirilebilir.

- Türetilmiş sınıf ve temel sınıftaki metotlar aynı imzaya ve dönüş tipine sahip olmalıdır.
- Temel sınıftaki metot virtual etiketi ile etiketlenmelidir.
- Türetilmiş sınıftaki metot override etiketi ile etiketlenmelidir.

```
class Otomobil
{
    // temel sinif
    virtual public void Metod1()
    {
        Console.WriteLine(" temel sinif -- Metod1: ");
    }
}

class SporOtomobil : Otomobil
{
    // Türetilmiş sinif
    override public void Metod1()
    {
        Console.WriteLine(" Türetilmiş sinif -- metod1: ");
    }
}
```

Buradaki kod bir önceki ile aynı ama metotlar virtual ve override olarak etiketlenmiş tir. Çıkış farklıdır. Temel sınıfın fonksiyonunu çağırma sürpriz bir şekilde türetilmiş sınıfın metodunu çağırır.

```
class Otomobil
  {
      // temel sinif
      virtual public void Metod1()
          Console.WriteLine(" temel sınıf -- Metod1: ");
  }
  class SporOtomobil : Otomobil
      // Türetilmiş sınıf
      override public void Metod1()
          Console.WriteLine(" Türetilmiş sınıf -- metod1: ");
  }
class Program
                                                Türetilmiş sınıf -- metod1:
     static void Main()
                                                Türetilmiş sınıf -- metod1:
         SporOtomobil so = new SporOtomobil();
         Otomobil oto = (Otomobil)so;
         so.Metod1(); //
         oto.Metod1();
         Console.ReadKey();
```

Soyut sınıf

Çocuk sınıfların ortak özelliklerini ve işlevlerini taşıyan bir ebeveyn sınıf oluşturmak istersek ve gerçek dünyada ebeveyn sınıfından bir nesne yoksa, temel sınıfı "soyut sınıf" olarak tanımlarız.

Örnek: "Memeli" sınıfından direkt bir nesne oluşturulmaz; ancak alt sınıfları tanımlanarak onlardan nesneler oluşturulur.

Soyut sınıfın yöntemlerini, çocuk sınıfları tarafından üzerine yazılmak üzere, sadece şablon olarak tanımlayıp içlerini boş bırakabiliriz veya soyut yöntem ("abstract method") olarak tanımlayabiliriz.

- ② Çağıran sınıflar için arayüz oluşturur.
- 2 çocuk sınıflar üzerine yazarak işlevlerini tanımlar.

Soyut Sınıf ve Metodların Kullanımı

- Soyut sınıflardan nesne oluşturulamaz.
- Soyut yönteme sahip bir sınıfın kendisi de otomatik olarak soyuttur ve öyle tanımlanmak zorundadır.
- Bir soyut sınıfın çocuk sınıfları, ancak temel sınıfın tanımladığı soyut sınıfların üzerine yazdığı ve onlara birer işlev tanımladığı zaman örneklenebilir ("instantiation").
- Bu durumda çocuk sınıf somut sınıf (concrete "concrete class)" olarak adlandırılır.
- Bir soyut sınıf da, soyut yöntemlere ek olarak, somut yöntemler de tanımlayabilir.
- Bir soyut sınıf sadece somut yöntemleri de içerebilir veya sadece somut yöntemleri de içerebilir.
- Eğer bir soyut sınıfın çocuk sınıfı, o sınıfa ait tüm soyut yöntemleri gerçekleştirmezse;
  - Çocuk sınıf da soyut tanımlanmak zorundadır.
- Static, final ve private olarak tanımlı yöntemler, üzerine yazılamadıklarından, soyut olarak tanımlanamazlar.

Soyut sınıf (abstract class)

Soyut sınıflar sadece diğer sınıfların türetildiği temel sınıf olarak kullanılabilir.

- Soyut sınıfların nesnesi(örneği) türetilemez.
- Soyut sınıflar abstract anahtar kelimesi ile tanımlanır.

```
abstrac class Otomobil
    {
      ...
}
```

Soyut sınıflar soyut üyeler içerebilir, fakat gerekli değildir. Soyut sınıfın üyeleri soyut üyeler ve normal üyelerin farklı konbinazyonları olabilir.

Soyut sınıf bir başka soyut sınıftan türetilebilir.

```
abstrac class Otomobil
  {
    ...
  }

abstrac class SporOtomobil: Otomobil
  {
    ...
  }
```

Sealed sınıflar

Sealed sınıflar soyut sınıfların aksine kendilerinden sınıf türetilemeyen sınıflardır. Yani temel sınıf olarak kullanılamazlar.

Sealed sinif sealed analytari ile etiketlenir.

Bir sınıf sealed sınıftan türetilmeye çalışılır ise derleme hatası alınır.

```
sealed class Otomobil
{
    ...
}
```

Kalıtımda Kurucu Metotlar

Türetilmiş sınıf nesnesinin bir kısmı temel sınıfın nesnesidir.

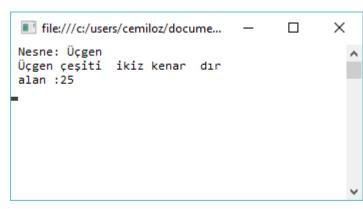
- Nesnenin temel sınıf kısmındaki üyelere ilk değer atamak için türetilmiş sınıf nesnesini oluşturma işlemi sırasında temel sınıf kurucu fonksiyonu çağrılır.
- Kalıtım hiyerarşisin zincirinde her sınıf, kendi kurucu fonksiyonunu çağırmadan önce temel sınıfının kurucusunu çağırır.

```
class SporOtomobil: Otomobil
      int hiz = 280; // 1. ilk değer atanır
      int vites;
                 // ilk değer atanır
       public SporOtomobil()
                                  // 3. kurucu metod ifadeleri yürütülür
 class Otomobil
     public Otomobil()
                              // 2. Temel sınıf kurucusu çağrılır
```

Örneğimizde önce **türetilmiş sınıfın alanlarına** ilk değer ataması gerçekleşecek, daha **sonra temel sınıfın kurucusu** yürütülecek ve son olarak **türetilmiş sınıfın kurucusu** içerisindeki ifadeler yürütülecektir.

Temel sınıfın kurucusu yok, varsayılan kurucu çağrılır

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
    class Geo2D
         double en;
         double boy;
        public Double En
            get { return en; }
            set { en = value; }
        public double Boy
            get { return boy ; }
            set { boy = value; }
        public void Yazdir()
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
// üçgen Geo2D türetildi
    class Ucgen : Geo2D
        public string Cesit; // Üçgen çeşitleri
        public Ucgen(double en, double boy, string cesit)// kurucu metod
        { En = _en; Boy = _boy; Cesit = _cesit; }
        public double Alan()
            return En * Boy / 2;
        // Üçgenin çeşit bilgisini yazdır
        public void YazdirCesit()
            Console.WriteLine(" Nesne: Üçgen ");
            Console.WriteLine(" Üçgen çeşiti " + Cesit +" dır");
```



```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
{
    class Program
        static void Main(string[] args)
            Ucgen U1 = new Ucgen(5.0,10.0," ikiz kenar ");
            U1.YazdirCesit();
            Console.WriteLine(" alan :" + U1.Alan());
            Console.ReadKey();
```

Base kurucsu ile temel sınıfın kurucusunu çağırma

```
namespace kalitim1
    class Geo2D
         double en;
         double boy;
        public Geo2D(double _en, double _boy)
            en = _en;
            boy = \_boy;
        public Double En
            get { return en; }
            set { en = value; }
        public double Boy
            get { return boy ; }
            set { boy = value; }
        }
public void Yazdir()
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
   // Triangle is derived from TwoDShape.
    class Ucgen : Geo2D
        public string Cesit; // Üçgen çeşitleri
        public Ucgen(double _en, double _boy, string _cesit):base(_en,_boy)
            Cesit = _cesit;
        public double Alan()
            return En * Boy / 2;
        // Üçgenin çeşit bilgisini yazdır
        public void YazdirCesit()
            Console.WriteLine(" Nesne: Üçgen ");
            Console.WriteLine(" Üçgen çeşiti " + Cesit +" dır");
}
```

```
■ file:///c:/users/cemiloz/documents/visual s... — □ X

Nesne: Üçgen
Üçgen çeşiti ikiz kenar dır
alan:25
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
    class Program
        static void Main(string[] args)
            Ucgen U1 = new Ucgen(5.0,10.0," ikiz kenar ");
            U1.YazdirCesit();
            Console.WriteLine(" alan :" + U1.Alan());
            Console.ReadKey();
```

Temel sınıfın birden fazla kurucusu olması durumunda

```
namespace kalitim1
    class Geo2D
         double en;
        double boy;
        public Geo2D()
        \{ en = 0.0; boy = 0.0; \}
        public Geo2D(double x)
            en = x;
            boy = x;
        public Geo2D(double _en, double _boy)
            En = _en;
            boy = \_boy;
        public Double En
            get { return en; }
            set {
                if(value<0)
                  en = 0;
                else
                  en=value;
        public double Boy
            get { return boy ; }
            set { boy = value; }
        public void Yazdir()
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
```

```
Nesne: Üçgen
                                                    Üçgen çeşiti ikiz kenar dır
namespace kalitim1
                                                    alan :25
                                                    Nesne: Üçgen
{
                                                    Üçgen çeşiti eş kenar dır
                                                    alan :12,5
    class Program
         static void Main(string[] args)
             Ucgen U1 = new Ucgen(5.0,10.0," ikiz kenar ");
             Ucgen U2 = new Ucgen(5, "eş kenar");
             U1.YazdirCesit();
             Console.WriteLine(" alan :" + U1.Alan());
             U2.YazdirCesit();
             Console.WriteLine(" alan :" + U2.Alan());
             Console.ReadKey();
```

file:///c:/users/cemiloz/docum...

X

Çok biçimlilik (polymorphism)

- Aynı temel sınıftan türetilmiş olan sınıflarda paylaşılan aynı metodun bu sınıflarda farklı şekillerde uyarlanabilmesidir.
- Nesnenin davranışı çalışma anında belirlendiği için programcılar çok biçimlilik özelliği sayesinde nesnelerin türünü önceden bilmek zorunda kalmazlar

şu soruya cevap verir: Türeyen sınıflar, temel sınıfta yer alan bir üyeyi nasıl farklı şekillerde uygulayacaklardır?

- Çok biçimlilik, temel sınıfta yer alan bir üyenin (metot, özellik, indeksleyici ya da olay), türeyen sınıf tarafından nasıl değiştirileceğine dair bir yol sunmaktadır.
- Bir temel sınıf, tanımlayacağı üyenin uygulanışının -yani içerisindeki kodların-, kendisinden türeyen sınıflar tarafından değiştirilebilmesini istiyorsa bu üye virtual anahtar kelimesi ile işaretlenmelidir.
- Türeyen bir sınıf, virtual anahtar kelimesi ile işaretlenmiş bir üyenin uygulanışını kendi sınıfına ait bir iş mantığıyla değiştirmek isteyebilir; ancak zorunda değildir. Üyenin başına override anahtar kelimesi yazılarak yeniden kodlanması ile böyle bir değişiklik mümkün olmaktadır.
- Ezilen (overriden) her üye, ihtiyaç duyulması halinde temel sınıfta yer alan uygulanışı yeniden çağırmakta serbesttir: Kod içerisinde istenen herhangi bir yerde temel sınıfın bir üyesi base anahtar kelimesi ile çağrılabilir.

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
public class Çizici
    public virtual void Çiz() //temel sınıf metodu
                               //(türetilen sınıflarda değiştirilebilir.)
        Console.WriteLine("\t cizici");
public class DoğruÇiz : Çizici
    public override void Çiz() // türetilen sınıf Çiz metodu
        Console.WriteLine("\t Line");
public class DaireÇiz : Çizici
    public override void Çiz() // türetilen sınıf Çiz metodu
        Console.WriteLine("\t Circle");
public class Program
    static void Main(string[] args)
        Çizici[] birÇizici = new Çizici[3];
        birÇizici[0] = new DoğruÇiz(); // türetilen sınıf nesnesi
        birÇizici[1] = new DaireÇiz(); // türetilen sınıf nesnesi
        birÇizici[2] = new Çizici(); // temel sınıf nesnesi
        foreach (Çizici sayac in birÇizici)
            sayac.Çiz(); // çok biçimli çağrısı
        Console.ReadLine();
```

III file:///c:/users/cemiloz/documents/visual studio 2015

Line

Circle

cizici

```
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
public abstract class Vehicle
    public virtual int Wheels()
       return 0;
public class Bicycle : Vehicle
    public override int Wheels()
        return 2;
public class Car : Vehicle
   public override int Wheels()
        return 4;
public class Truck : Vehicle
    public override int Wheels()
        return 18;
public class program
    static void Main(string[] args)
       Vehicle[] a = new Vehicle[3];
       a[0] = new Bicycle();
       a[1] = new Car();
       a[2] = new Truck();
       foreach (Vehicle sayac in a)
           Console.WriteLine(" {0}", sayac.Wheels()); // çok biçimli çağrısı
        Console.ReadLine();
```

file:///c:/users/cemiloz/documents/visual

2

4 18

Bir önceki program collectiolar ile

```
static void Main(string[] args)
        List<Vehicle> vehicles = new List<Vehicle>();
        vehicles.Add(new Bicycle());
        vehicles.Add(new Car());
        vehicles.Add(new Truck());
        foreach (Vehicle v in vehicles)
            Console.WriteLine(
                string.Format("A {0} has {1} wheels.",
                    v.GetType().Name, v.Wheels()));
        Console.ReadLine();
    }
```

```
file:///c:/users/cemiloz/documents/visual studio 2015/Projects/cokbicin

A Bicycle has 2 wheels.

A Car has 4 wheels.

A Truck has 18 wheels.
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
                                                         file:///c:/users/cemiloz/documents/vis...
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
                                                       Radius of a Cirle is - 78,5
                                                       Radius of a Sphere is - 314
namespace ConsoleApplication3
    public class clsShape
        public int _radius = 5;
        public virtual double getArea()
            return 0;
    public class clsCircle : clsShape
        public override double getArea()
           return 3.14 * _radius * _radius;
    }
    public class clsSphere : clsShape
        public override double getArea()
           return 4 * 3.14 * radius * radius;
    class Program
        static void Main(string[] args)
            clsShape objShape1 = new clsCircle();
            clsShape objShape2 = new clsSphere();
            Console.WriteLine("Radius of a Cirle is - {0}", objShape1.getArea());
            Console.WriteLine("Radius of a Sphere is - {0}", objShape2.getArea());
            Console.ReadKey();
}
```

X

```
public override void Draw()
    // Code to draw a rectangle...
    Console.WriteLine("Drawing a rectangle");
    base.Draw();
class Triangle: Shape
  public override void Draw()
    // Code to draw a triangle...
    Console.WriteLine("Drawing a triangle");
    base.Draw();
class Program
  static void Main(string[] args)
    // Polymorphism at work #1: a Rectangle,
Triangle and Circle
    // can all be used whereever a Shape is
expected. No cast is
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
class Arac
    public void Calistir(string ses)
        Console.WriteLine("Araç çalıştırılıyor: {0}", ses);
    public void MotoruKapat(string ses)
        Console.WriteLine("Araç motoru kapatılıyor: {0}", ses);
    public virtual void Sur()
        Console.WriteLine("Araç Sürülüyor");
class Araba : Arac
    public void Hizlan()
        Console.WriteLine("Araba Hızlanıyor");
    public void FrenYap()
        Console.WriteLine("Araba Fren Yapıyor");
    public override void Sur()
        Console.WriteLine("Araba Sürülüyor");
}
```

```
class Ucak : Arac
                                                     class Program
     public void Kalk()
                                                         static void Entrance()
         Console.WriteLine("Uçak kalkıyor");
                                                             Console.WriteLine("uçak yolculuğu başlıyor:");
                                                             Ucak ucagim = new Ucak();
                                                             ucagim.Calistir("kaptan pilot konuşuyor...");
     public void Kon()
                                                             ucagim.Kalk();
                                                             ucagim.Sur();
         Console.WriteLine("Uçak yere iniliyor");
                                                             ucagim.Kon();
                                                             ucagim.MotoruKapat("viiuuuvvv");
     public override void Sur()
                                                             Console.WriteLine("\nAraba yolculuğu başlıyor:");
                                                             Araba arabam = new Araba();
         Console.WriteLine("Uçuluyor");
                                                             arabam.Calistir("Brm brm");
                                                             arabam.Hizlan();
                                                             arabam.Sur();
                                                             arabam.FrenYap();
                                                             arabam.MotoruKapat("ptptpttt");
                                                             Console.WriteLine("\nÇok biçimlilik testi");
 III file:///c:/users/cemiloz/documents/visual studio 2015/Projects/c
                                                             Arac v = arabam;
                                                             v.Sur();
uçak yolculuğu başlıyor:
                                                             v = ucagim;
Araç çalıştırılıyor: kaptan pilot konuşuyor...
                                                             v.Sur();
Uçak kalkıyor
Uculuyor
Ucak yere iniliyor
                                                         static void Main()
Araç motoru kapatılıyor: viiuuuvvv
Araba yolculuğu başlıyor:
                                                             try
Araç çalıştırılıyor: Brm brm
Araba Hızlanıyor
                                                                 Entrance();
Araba Sürülüyor
Araba Fren Yapıyor
                                                             catch (Exception ex)
Araç motoru kapatılıyor: ptptpttt
                                                                 Console.WriteLine("Exception: {0}", ex.Message);
Cok bicimlilik testi
Araba Sürülüyor
                                                             Console.ReadLine();
Uçuluyor
                                                     }
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Ling;
using System.Text;
namespace Kalitim
  class otomobil
    public int agirlik; //her yerden erisilebilir erisim seviyesi.
     public int motorHacmi; //her yerden erisilebilir erisim seviyesi.
     public string renk; //her yerden erisilebilir erisim seviyesi.
     public virtual void aracOzellikleri()//virtual anahtar kelimesi
       Console.WriteLine("aracin ağırlığı=> {0}, aracin motorHacmi=>{1}, aracin rengi=>{2} ", agirlik, motorHacmi, renk);
  class spor: otomobil
     public int kapiSayisi;
     public string model;
     public override void aracOzellikleri()//override anahtar kelimesi
      //base.aracOzellikleri();burayı aktif yaparsak otomobil sinifina ait aracOzellikleri metodu çalışacaktı.
       Console.WriteLine("aracin ağırlığı=> {0}, aracin motorHacmi=>{1}, aracin rengi=>{2}, aracin kapı sayısı=>{3}, aracin modeli{4} ",
agirlik, motorHacmi, renk,kapiSayisi, model);
```

```
class Program
  static void Main(string[] args)
    otomobil otomobil1 = new otomobil();
    otomobil1.agirlik = 1250;
    otomobil1.renk = "beyaz";
    otomobil1.motorHacmi = 1600;
    otomobil1.aracOzellikleri();
    Console.ReadLine();
    spor spor1 = new spor();
    spor1.agirlik = 1400;
    spor1.renk = "kırmızı";
    spor1.motorHacmi = 2500;
    spor1.kapiSayisi = 4;
    spor1.model = "2012";
    spor1.aracOzellikleri();
    Console.ReadLine();
```

```
file:///C:/Users/vera/Documents/Visual Studio 2008/Projects/Kalitim/Kalitim/bin/Debug/Kalitim.EXE

aracin ağırlığı=> 1250, aracin motorHacmi=>1600, aracin rengi=>beyaz

aracin ağırlığı=> 1400, aracin motorHacmi=>2500, aracin rengi=>kırmızı, aracin kapı
sayısı=>4, aracin modeli2012
```

```
using System;
namespace KalıtımBlog
  class Ev
    public string semt;
    public int alan;
     public string adres;
     public void evGoster()
       Console.WriteLine("Evin özellikleri; nSemti: {0}nAlanı: {1}nAdresi:{2}", semt, alan, adres);
  //SatilikEv sınıfının base sınıfını Ev olarak tanımlıyoruz
  class SatilikEv: Ev
    public int fiat;
     public void fiatGoster()
       Console.WriteLine("Fiat1: {0}", fiat);
```

```
class EvOtomasyon
  static void Main(string[] args)
    SatilikEv ev = new SatilikEv();
    ev.adres = "Mehmet Cenk Sokağı No:23";
    ev.alan = 250;
    ev.semt = "Beyoğlu";
    ev.fiat = 1000;
    ev.evGoster();
    ev.fiatGoster();
    Console.WriteLine("n2.Ev Yazdırılıyor..n");
    SatilikEv ev2 = new SatilikEv();
    ev2.adres = "Cennet Mahallesi Bilmem Ne Sokağı No:23";
    ev2.alan = 157;
    ev2.semt = "Beykızı";
    ev2.fiat = 2680;
    ev2.evGoster();
    ev2.fiatGoster();
    Console.Read();
```

```
■ file:///c:/users/cemiloz/do... — □ X

Nesne : dikdörtgen
alan :159,6
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
    class Geo2D
        public double En;
        public double Boy;
        public void Yazdir()
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
    // Dikdortgen, Geo2D den türetilmiştir.
    class Dikdortgen : Geo2D
        public string Ad;
        // Dikdörtgen alanı
        public double Alan()
            return En * Boy ;
        // nesne adını yazdır
        public void AdYazdir()
            Console.WriteLine(" Nesne :" + Ad);
}
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
{
    class Program
        static void Main(string[] args)
            Dikdortgen d1 = new Dikdortgen();
            Dikdortgen d2 = new Dikdortgen();
            d1.En = 10.5;
            d1.Boy = 15.2;
            d1.Ad = " dikdörtgen ";
            d1.AdYazdir();
            Console.WriteLine(" alan :" + d1.Alan());
            d2.En = 10.5;
            d2.Boy = 10.5;
            d2.Ad = " Kare ";
            d2.AdYazdir();
            Console.WriteLine(" alan :" + d2.Alan());
         Console.ReadKey();
```

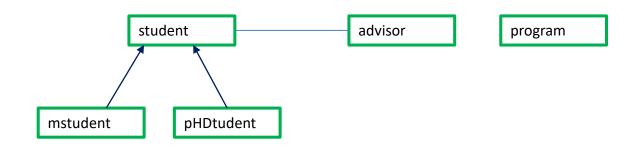
```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
    class Geo2D
    {
        public double En;
        public double Boy;
        public void Yazdir()
        {
            Console.WriteLine("En " + En + " ve Boy " + Boy);
        }
    }
   // Dikdortgen, Geo2D den türetilmiştir.
    class Dikdortgen : Geo2D
        public string Ad;
        // Dikdörtgen alanı
        public double Alan()
            return En * Boy;
        // nesne adını yazdır
        public void AdYazdir()
            Console.WriteLine(" Nesne :" + Ad);
        }
   // Triangle is derived from TwoDShape.
    class Ucgen : Geo2D
        public string Cesit; // Üçgen çeşitleri
        public double Alan()
            return En * Boy / 2;
        // Üçgenin çeşit bilgisini yazdır
        public void YazdirCesit()
            Console.WriteLine(" Nesne: Üçgen ");
            Console.WriteLine(" Üçgen çeşiti " + Cesit +" dır");
        }
}
```

file:///c:/users/cemiloz/documen				_	×
Nesne : dikdörtgen					^
alan :159					
Nesne: Üç	_				
Üçgen çeş	iti ikiz	kenar	dır		
alan :25					
-					

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
namespace kalitim1
    class Program
        static void Main(string[] args)
            Dikdortgen d1 = new Dikdortgen();
            Ucgen U1 = new Ucgen();
            d1.En = 10.5;
            d1.Boy = 15.2;
            d1.Ad = " dikdörtgen ";
            d1.AdYazdir();
            Console.WriteLine(" alan :" + d1.Alan());
            U1.En = 5;
            U1.Boy = 10;
            U1.Cesit = " ikiz kenar ";
            U1.YazdirCesit();
            Console.WriteLine(" alan :" + U1.Alan());
            Console.ReadKey();
}
```

```
using System;
namespace PolymorphismApplication
 class Shape
   protected int width, height;
   public Shape( int a=0, int b=0)
    width = a;
    height = b;
   public virtual int area()
     Console.WriteLine("Parent class area:");
    return 0;
 class Rectangle: Shape
   public Rectangle( int a=0, int b=0): base(a, b)
   public override int area ()
     Console.WriteLine("Rectangle class area :");
    return (width * height);
```

```
class Triangle: Shape
   public Triangle(int a = 0, int b = 0): base(a, b)
   public override int area()
     Console.WriteLine("Triangle class area:");
     return (width * height / 2);
 class Caller
   public void CallArea(Shape sh)
     int a;
     a = sh.area();
     Console.WriteLine("Area: {0}", a);
 class Tester
   static void Main(string[] args)
     Caller c = new Caller();
     Rectangle r = new Rectangle(10, 7);
     Triangle t = new Triangle(10, 5);
     c.CallArea(r);
     c.CallArea(t);
     Console.ReadKey();
```


Microsoft Visual Studio Debug Console Χ Student information Name :cemil :Öz Lastname Thesis Title :insect bla bla... advisor information Title :Prof. Dr. Name :ali :bal Lastname Student information Name :cemil :Öz Lastname number of tik : 2 Thesis Title :insect bla bla... advisor information Title :Prof. Dr. Name :ali :bal Lastname done! C:\Users\Cemil OZ\source\repos\kalıtım\bin\Debug\netcoreapp3.1\kalıtım.exe (process 4528) exited with code 0. To automatically close the console when debugging stops, enable Tools->Options->Debugging->Automatically close the co nsole when debugging stops. Press any key to close this window . . .

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Text;
namespace kalitim
   class advisor
       string name;
       string lastName;
       string title;
       public advisor()
           name="";
           lastName="";
           title="";
       public advisor(string n, string ln,string t)
           name =n;
           lastName = ln;
           title = t;
       public void yazdir()
           Console.WriteLine(" Title :" + title);
           Console.WriteLine(" Name
                                        :" + name);
           Console.WriteLine(" Lastname :" + lastName);
```

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Text;
namespace kalitim
{
   class student
       string name;
       private string lastName;
       public student()
           Name="";
           LastName="";
       public student(string n,string ln )
           Name = n;
           LastName = ln;
       public string LastName
       { get => lastName; set => lastName = value; }
       public string Name
       { get => name; set => name = value; }
       public void yazdir()
           Console.WriteLine(" Name :" + Name);
           Console.WriteLine(" Lastname :" + LastName);
```

```
class mstudent:student
        string thesisTitle;
        advisor a1 = new advisor();
        public mstudent():base()
        { thesisTitle = ""; }
        public mstudent(advisor a, string n, string ln, string tt) : base(n,ln)
            a1 = a;
           thesisTitle = tt;
        }
        public void yazdir()
        {
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine(" Student information ");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            base.yazdir();
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Blue;
            Console.WriteLine(" Thesis Title :" + thesisTitle);
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Black;
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine("advisor information");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            a1.yazdir();
```

```
class pHDtudent : student
        string thesisTitle;
        advisor a1 = new advisor();
        int nofTik;
        public pHDtudent() : base()
        { thesisTitle = ""; nofTik = 0; }
        public pHDtudent(advisor a, string n, string ln, string tt, int nt) : base(n,
ln)
        {
            a1 = a;
            thesisTitle = tt;
            nofTik = nt;
        public void yazdir()
        {
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine(" Student information ");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            base.yazdir();
            Console.WriteLine(" number of tik : " + nofTik);
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Blue;
            Console.WriteLine(" Thesis Title :" + thesisTitle);
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Black;
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine("advisor information");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            a1.yazdir();
```

```
class student
      string name;
      private string lastName;
       public student()
          Name="";
          LastName="";
      public student(string n, string ln )
          Name = n;
           LastName = ln;
      public string LastName
      { get => lastName; set => lastName = value; }
      public string Name
      { get => name; set => name = value; }
       public virtual void yazdir()
          Console.WriteLine(" Name
                                                :" + Name);
          Console.WriteLine(" Lastname
                                                :" + LastName);
  }
```

```
class mstudent:student
       string thesisTitle;
       advisor a1 = new advisor();
       public mstudent():base()
       { thesisTitle = ""; }
       public mstudent(advisor a,string n, string ln, string tt) : base(n,ln)
           a1 = a;
           thesisTitle = tt;
       public override void yazdir()
           Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
           Console.WriteLine(" Student information ");
           Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
           base.yazdir();
           Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Blue;
           Console.WriteLine(" Thesis Title
                                               :" + thesisTitle);
           Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Black;
           Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
           Console.WriteLine("advisor information");
           Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
           a1.yazdir();
```

```
class pHDtudent : student
   {
        string thesisTitle;
        advisor a1 = new advisor();
        int nofTik;
        public pHDtudent() : base()
        { thesisTitle = ""; nofTik = 0; }
        public pHDtudent(advisor a, string n, string ln, string tt, int nt) : base(n, ln)
            a1 = a;
           thesisTitle = tt;
           nofTik = nt;
        public override void yazdir()
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine(" Student information ");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            base.yazdir();
            Console.WriteLine(" number of tik : " + nofTik);
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Blue;
            Console.WriteLine(" Thesis Title
                                                 :" + thesisTitle);
            Console.ForegroundColor = ConsoleColor.Black;
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.Red;
            Console.WriteLine("advisor information");
            Console.BackgroundColor = ConsoleColor.White;
            a1.yazdir();
```

```
class Program
            static void Main(string[] args)
                var ad = new advisor("Ali", "Bal", "Prof. Dr.");
                 student[] s = new student[3];
                 s[0] = new mstudent(ad, "cemil", "Öz", "insect bla bla...");
                 ad = new advisor(" Fatma", "Kuralcı", " Dr. Öğr. Üyesi");
                 s[1] = new pHDtudent(ad, "Hülya", "Tarafsız", "Computer vision bla bla...", 2);
                 ad=new advisor(" Nejla", "Herseyibilen", " Doc. Dr.");
                 s[2]= new mstudent(ad, "Cemil", "Öz", "artificial intellegent bla bla...");
                foreach (var st in s)
                    st.yazdir();
                    Console.WriteLine("-----");
                    Console.WriteLine("Press any key to continue");
                    Console.ReadKey();
                Console.WriteLine("done!");
         }
 ad=new advisor(" Nejla", "Herşeyibilen", " Doç. Dr.");
 s[2]= new mstudent(ad, "Cemil", "Öz", "artificial intellegent bla bla...");
 Yerine Aşağıdaki şekilde de tanımlanabilir.
s[2]= new mstudent(new advisor(" Nejla", "Herşeyibilen", " Doç. Dr."), "Cemil", "Öz", "artificial
intellegent bla bla...");
```